

Internetowe wyszukiwarki naukowe

Podczas zbierania informacji, materiałów do napisania prac dyplomowych, warto posługiwać się wyszukiwarkami i katalogami naukowymi, które dostarczają bardziej relewantnych wyników wyszukiwania. Jednym z warunków wykorzystania zasobów sieciowych jest umiejętność przeszukiwania Internetu. Do tego celu służą wyszukiwarki naukowe, które gwarantują, że wyszukiwanie będzie szybkie oraz skuteczne.

Google jest wyszukiwarką uniwersalną, indeksującą ogromną liczbę stron, toteż dostarcza bardzo wiele od-

powiedzi, nie zawsze z wiarygodnych źródeł informacji. Wyszukiwarki naukowe indeksują wyselekcjonowane zasoby naukowe Internetu, głównie specjalistyczne bazy danych. W sieci dostępnych jest wiele wartościowych wyszukiwarek, które przeszukują tzw. głęboki Internet i dostarczają wielu przydatnych źródeł informacji. Jak pisze Joanna Wrycza-Bekier: „W ukrytych zakamarkach Internetu można znaleźć wiele ciekawych informacji, w szczególności wartościowych źródeł naukowych: publikacji, artykułów, archiwów i danych. Strony te, zwykle trudno dostępne dla standardowych wyszukiwarek tworzą tzw. głęboki/ukryty Internet (ang. *deep/invisible*

web). Ze względu na dużą zawartość zasobów naukowych głęboki Internet określa się czasami mianem Niewidzialnej Sieci Naukowej¹.

Chociaż korzystanie z wyszukiwarek tzw. głębokiego Internetu, wymaga od nas większego zaangażowania, chociażby w utworzeniu zapytania, to jednak gwarantuje nam dostęp do informacji, do których inaczej pewnie nie dotarlibyśmy. Posiłkując się wyłącznie wyszukiwarką Google nie przeszukujemy całego Internetu, a jedynie zasoby zebrane na jej serwerach. Internetowe wyszukiwarki naukowe natomiast koncentrują się wyłącznie na naukowych zasobach sieci. Poniżej kilka przykładów takich wyszukiwarek:

- **CiteSeer** – cyfrowa biblioteka i wyszukiwarka naukowa, działająca na zasadzie indeksu cytowań. <http://citeseerx.ist.psu.edu/index;jsessionid=9E-7ABED20905DD9DDFA89E0AE6DC8F35>
- **Academic Index** – metawyszukiwarka treści naukowych indeksująca strony naukowe, strony informacyjne, bazy danych. <http://www.academicindex.net>
- **Science.gov** – wyszukiwarka zasobów naukowych. <https://www.science.gov>
- **IngentaConnect** – wyszukiwarka, która umożliwia dostęp, po opłaceniu subskrypcji, do artykułów naukowych w wersji online. <https://www.ingentaconnect.com>
- **FreeFullPdf** – wyszukiwarka, która przeszukuje ponad 80 milionów bezpłatnych publikacji w języku angielskim z dziedzin takich jak: nauki przyrodnicze, nauki o zdrowiu, fizyka, matematyka, nauki społeczne i humanistyczne. Dokumenty dostępne są w formacie PDF. <http://www.freefullpdf.com/#gsc.tab=0>
- **GenamicsJournalSeek** – międzynarodowa wyszukiwarka czasopism dostępnych w Internecie. Publikuje podstawowe dane bibliograficzne ponad 100 tys. tytułów, z 24 dziedzin wiedzy. <http://journalseek.net>
- **High Wire** – baza zasobów naukowych w wersji cyfrowej stworzona przy Stanford University. Dostęp do większości zasobów jest płatny. Jednak każdorazowo uzyskuje się bezpłatny dostęp do tzw. mapy cytowań – wizualizacji ukazującej częstotliwość cytowań danego tekstu oraz wzajemne powiązania pomiędzy cytowaniami. <https://www.highwirepress.com/welcome-highwire>
- **BASE (Bielefeld Academic Search Engine)** – wyszukiwarka publikacji naukowych w wolnym dostępie (udostępnianych na zasadach Open Access) z repo-

zytoriów, katalogów, archiwów czasopism, bibliotek cyfrowych.

<https://www.base-search.net>

- **SearchEdu** – serwis, który umożliwia wyszukiwanie głównie materiałów edukacyjnych, m.in. na stronach edukacyjnych, rządowych, wojskowych, w e-bookach oraz w hasłach w słownikach, encyklopediach itp. <http://mrhoney.de/y/1/html/srchedu.htm>
- **SciCentral** – wyszukiwarka pozwalająca przeszukiwać zasoby naukowe z zakresu nauk ścisłych, medycznych, biomedycznych, ochrony środowiska oraz technicznych. Wielokrotnie nagradzany zbiór aktualności naukowych z zakresu chemii, fizyki, nauk biologicznych, medycznych, nauk o ziemi, inżynierii i nauk o kosmosie. <http://www.scicentral.com>
- **Intute** – serwis pozwalający przeszukiwać bazę zawierającą ręcznie wyselekcjonowane źródła internetowe, pogrupowane w 4 modułach: sztuka i nauki humanistyczne, nauka i technologia, nauki społeczne oraz nauki medyczne. <https://www.jisc.ac.uk/website/legacy/intute>
- **Microsoft Academic Search** – wyszukiwarka naukowa firmy Microsoft, zapewnia dostęp do informacji o naukowcach, do stron uczelni, wyszukuje prace naukowe, artykuły, strony czasopism, materiały konferencyjne, także w języku polskim. <https://academic.microsoft.com>

Wprowadzie Google przyzwyczaił nas do pewnego standardu wyszukiwania i kiedy zmienimy wyszukiwarkę, wygląd interfejsu i prezentowanie wyników mogą nam w pierwszej chwili przeszkadzać, warto jednak porzucić wygodę i zacząć używać wyszukiwarek naukowych dla lepszej jakości naszych prac.

Niewątpliwie wyszukiwarki naukowe ułatwiają dostęp do wysokojakościowych źródeł i opracowań, m.in. poprzez wyposażenie interfejsu wyszukiwawczego w szereg funkcji, których pozbawione są wyszukiwarki tradycyjne. Dlatego ważne jest propagowanie tych specjalistycznych narzędzi w środowiskach akademickich, ponieważ służą one pomocą w wyszukiwaniu odpowiednich informacji oraz w szybkim i prostym ich uwiarygodnianiu.

Iwona Piwońska
Mariola Nawrocka

Netografia:

- Wrycza-Bekier, J., *Gdzie szukać zasobów naukowych w Internecie*. <http://poradnikpisania.pl/gdzie-szukac-zasobow-naukowych-w-internecie/> [dostęp 11.02.2019].
- Wyszukiwarki naukowe. <https://www.pwsip.edu.pl/biblioteka/index.php/e-zrodla/wyszukiwarki-naukowe> [dostęp 11.02.2019].
- Pamuła-Cieślak, N., *Wybrane wyszukiwarki zasobów naukowych w Internecie*. <http://www.home.umk.pl/~tsb/sites/default/files/numer1/pamula.pdf> [dostęp 11.02.2019].

¹ Joanna Wrycza-Bekier, *Gdzie szukać zasobów naukowych w Internecie* [online] <http://poradnikpisania.pl/gdzie-szukac-zasobow-naukowych-w-internecie/> [dostęp 11.02.2019].